

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/87/2013
Identifikačné číslo spisu:	3010200289
Dátum vydania rozhodnutia:	09.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3010200289.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky V., bytom I., zastúpenej JUDr. Miroslavom Šedivcom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Hodžu 14/1, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. apríla 2013, č. k. 12Sd/99/2010-148, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 25. apríla 2013, č. k. 12Sd/99/2010-148, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 25. apríla 2013, č. k. 12Sd/99/2010-148, potvrdil rozhodnutia odporkyne 1 číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 10. decembra 2009, ktorým odporkyňa podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a § 112 ods. 1 a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) od 29. októbra 2006 zvýšila navrhovateľke invalidný dôchodok na sumu 9 547 Sk mesačne. Súčasne potvrdil aj rozhodnutia odporkyne 2 až 5 číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 10. decembra 2009 o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky podľa § 82 zákona o sociálnom poistení od 1. júla 2007, od 1. júla 2008, od 1. januára 2009 a od 1. januára 2010.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že odporkyňa rozhodnutím 1 z 10. decembra 2009, zvýšila invalidný dôchodok navrhovateľky, po zhodnotení sumy hrubých zárobkov vyplatených na stratu na zárobku za roky 1992 - 1996 správne. Podľa potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky bol do sumy náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vyplatený za rok 1996 vo výške 57 268 Sk, zahrnutý aj jednorazový doplatok za dobu od 1. januára

1993 do 31. decembra 1995 s vymeriavacím základom vo výške 21 600 Sk. Teda navrhovateľke na nárok na invalidný dôchodok a na určenie jeho sumy bola správne zhodnotená náhrada za stratu na zárobku v roku 1996 vo výške 35 668 Sk (57 268 Sk bez 21 600 Sk). Podľa potvrdenie zamestnávateľa z 20. mája 2003 navrhovateľka v roku 1996 mala 351 dní náhradných dôb, avšak z jeho potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky zo dňa 18. augusta 2003 vyplynulo, že navrhovateľka v dobe od 5. decembra 1996 do 17. decembra 1996 (13 dní) bola práceneschopná bez nároku na nemocenské, preto na účely určenia sumy invalidného dôchodku bolo v roku 1996 správne zhodnotených 338 dní náhradných dôb. Dospel k záveru, že odporkyňa postupovala v súlade so zákonom, správne postupovala podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 (§ 259 ods. 1), vzhľadom k tomu, že nárok na dôchodok navrhovateľky a jeho výplatu vznikol pred 1. januárom 2004.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním navrhovateľka, ktorá súhlasila s údajmi, z ktorých odporkyňa vychádzala za roky 1988, 1991, 1994 a 1995. Namietala však, že odporkyňa nesprávne určila hrubý zárobok za rok 1996 a počet vylúčených dní v tomto roku. Správne mal byť jej hrubý zárobok za rok 1996 minimálne 57 268 Sk a počet vylúčených dní 351. Poukázala pritom na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 18S/150/2002, podľa ktorého mala, podľa jej názoru, odporkyňa k hrubému zárobku za rok 1996 vo výške 57 268 Sk pripočítať ešte pomernú časť náhrady za stratu na zárobku, ktorá bola navrhovateľke vyplatená zamestnávateľom. Z toho dôvodu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu, č. k. 12Sd/99/2012-148 z 25. apríla 2013 zmenil, napadnuté rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnila nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 349,34 €. Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o zvýšení sumy invalidného dôchodku.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľka bola od 2. augusta 1992 poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku, od 12. marca 1997 bola poberateľkou invalidného dôchodku zvýšeného z dôvodu, že sa stala invalidnou následkom pracovného úrazu. Suma invalidného dôchodku 5092 Sk mesačne bola určená z priemerného mesačného zárobku za kalendárne roky 1996 (57268 Sk, počet vylúčených dní 351), 1988 (2082 Sk, vylúčené dni 357), 1991 (12449 Sk, vylúčené dni 301), 1994 (16990 Sk+ 11600 Sk, vylúčené dni 137) a 1992 (19602Sk +4837 Sk, vylúčené dni 152).

Z dávkového spisu odporkyne tiež vyplýva, že rozhodnutím z 25.02.2002, bol navrhovateľke invalidný dôchodok odňatý od 24.08.2001; toto rozhodnutie však bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k.18S 150/02-82 a následne bola výplata invalidného dôchodku navrhovateľky uvoľnená odo dňa jeho odňatia, t.j. od 24.08.2011 rozhodnutím I. odporkyne z 31.08.2005- toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7So/67/2008 zo 16.07.2009, v ktorom najvyšší súd námietky navrhovateľky ohľadom započítania náhrady za stratu na zárobku v roku 1996 nepovažoval za dôvodné.

Právoplatným rozhodnutím z 23. júla 2003 odporkyňa upravila sumu invalidného dôchodku navrhovateľky od 4. februára 1999 na 5544 Sk mesačne, pričom priemerný mesačný zárobok určila za kalendárne roky 1996 (2938 + 35 668 Sk, počet vylúčených dní 338), 1988 (2082 Sk, vylúčené dni 357), 1994 (35170+ 11600 Sk, vylúčené dni 137, 1991 (12449 Sk, vylúčené dni 301), a 1995 (20693 + 23255 Sk, vylúčené dni 112).

Rozhodnutím 1 z 10. decembra 2009 číslo XXX XXX XXXX X odporkyňa zmenila rozhodnutie z 23. júla 2003z dôvodu správneho zhodnotenia sumy hrubých zárobkov vyplatených na stratu na zárobku za

roky 1992 až 1996. Oproti rozhodnutiu z 23. júla 2003 bola zmenená len výška hrubých zárobkov za kalendárny rok 1995 (21343 Sk + 23255 Sk, vylúčené dni 112).

Navrhovateľka nesúhlasila s výškou hrubého zárobku za rok 1996 (2938 + 35 668 a počtom vylúčených dní 338 v roku 1996, do ktorého jej odporkyňa nezapočítala náhradu za stratu na zárobku a nesprávne určila počet vylúčených dní. Namietala, že v zmysle rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 18S/150/2002, mala odporkyňa k hrubému zárobku za rok 1996 vo výške 57 268,- Sk pripočítať ešte pomernú časť náhrady za stratu na zárobku, ktorá bola navrhovateľke vyplatená zamestnávateľom. Z namietaného rozsudku, predmetom preskúmania ktorého boli rozhodnutia odporkyne o čiastočnom invalidnom dôchodku navrhovateľky z 25.februára 2002 v spojení s rozhodnutím z 23. júla 2003, je však uvedené:

„Odporkyňa je povinná zistiť hrubé zárobky, ktoré navrhovateľka dosiahla v piatich zárobkových najlepších rokoch v rozhodnom období včítane náhrady za stratu na zárobku, na ktorú jej vznikol nárok v rokoch 1992 až 1995, a ktorá jej bola v skutočnosti vyplatená v roku 1996. Odporkyňa ďalej zistí správny počet vylúčených dní. Na základe takto vykonaného dokazovania je odporkyňa povinná vypočítať priemerný mesačný zárobok v súlade s ustanovením § 12 zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a opätovne rozhodnúť o výške čiastočného invalidného dôchodku, na ktorý navrhovateľke vznikol nárok od 24. augusta 2001. Odporkyňa súčasne rozhodne o úprave a zvýšení čiastočného invalidného dôchodku v zmysle príslušných valorizačných predpisov.“

Z potvrdení zamestnávateľa navrhovateľky z 25.07.2001, 20.05.2003 a 18.08.2003 mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľke bola v roku 1996 vyplatená náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vo výške 57 268 Sk, ale v tejto sume bol zahrnutý aj jednorazový doplatok za rok 1995 v sume 21 600 Sk, t. j. náhrada za stratu na zárobku za rok 1996 činila iba 35 668 Sk.

Taktiež bolo preukázané, že navrhovateľka bola v roku 1996 práceneschopná s nárokom na nemocenské dávky od 1. januára 1996 až do 16. novembra 1996, t. j. 321 dní. Od 25. novembra 1996 do 17. decembra 1996 bola navrhovateľka opäť práceneschopná, pričom nárok na nemocenské dávky mala len za 10 dní, to znamená že od 5. decembra 1996 bola práceneschopná bez nároku na nemocenské dávky a tieto jej neboli ani dodatočne doplatené, túto dobu jej preto nemožno zahrnúť do počtu vylúčených dní za rok 1996 pre výpočet priemerného mesačného zárobku (§ 9 ods.1 písm. f/ zák.č.100/1988 Zb.). Ďalších 7 dní bolo navrhovateľke v roku 1996 vylúčených za dobu ošetrovania člena rodiny od 18. decembra do 24. decembra 1996. Spolu bolo teda navrhovateľke správne vylúčených 338 dní náhradných dôb.

Podľa § 12 ods.2 zák.č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov hrubým zárobkom je vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie ustanovený osobitným predpisom.

Podľa § 16 ods.1 písm. d) zákona č. 274/1994 Z. z. O Sociálnej poisťovni v znení platnom k 31.12.1996 vymeriavacím základom na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie zamestnancov je aj náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti patriaca za pracovný úraz alebo chorobu z povolania a náhrada za stratu na služobnom príjme po skončení neschopnosti na službu.

Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti patriaca za pracovný úraz alebo chorobu z povolania sa zahŕňa do vymeriavacieho základu za kalendárny rok, za ktorý patrila, bez ohľadu na to, kedy bol vyplatená.

Navrhovateľka opomenula, že i keď jej bola v roku 1996 vyplatená náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vo výške 57 268 Sk, pričom v tejto sume bol zahrnutý aj jednorazový doplatok za rok 1995, tento sa započítava do vymeriavacieho základu za kalendárny rok 1995.

V rozhodnutí o priznaní invalidného dôchodku z 2. júna 1997 bol priemerný mesačný zárobok

navrhovateľky (7176 Sk, redukovaný na sumu 3785 Sk) vypočítaný z kalendárnych rokov 1996 (57268, počet vylúčených dní 351), 1988 (2082, vylúčené dni 357), 1991 (12449, vylúčené dni 301), 1994 (16990 + 11600, vylúčené dni 137) a 1992 (19602 + 4837, vylúčené dni 152).

Podľa § 112 ods.1 písm. a) zákona č.461/2003 Z.z. dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka priznala v nižšej sume, ako patrí,

Napadnutým rozhodnutím z 10. decembra 2009 bol priemerný mesačný zárobok 7561 Sk (redukovaný na sumu 3823 Sk) vypočítaný za kalendárne roky 1996 (2938 + 35 668 Sk, počet vylúčených dní 338), 1988 (2082, vylúčené dni 357), 1994 (35170 + 11600, vylúčené dni 137, 1991 (12449, vylúčené dni 301), a 1995 (21343 + 23255, vylúčené dni 112). K zvýšeniu dôchodku teda došlo v dôsledku správneho započítania vymeriavacích základov a počtu vylúčených dní v piatich zárobkovo najlepších rokoch 1996, 1988, 1994, 1991 a 1995. Odporkyňa pritom výšku dôchodku upravila tri roky spätne od uplatnenia (od 26.10.2006) v súlade s § 112 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z.

Z uvedeného vyplýva, že výpočet priemerného mesačného zárobku v dôsledku správneho započítania náhrady mzdy po skončení pracovnej neschopnosti tak ako patrila za jednotlivé kalendárne roky a správneho určenia vylúčených dôb za kalendárny rok 1996 bol pre navrhovateľku výhodnejší. Požiadavka navrhovateľky, aby jej bol započítaný hrubý zárobok a náhrada za stratu na zárobku za rok 1996 vo výške 57268 Sk nie je dôvodná, keďže za rok 1996 jej patrila táto náhrada len vo výške 35 668 Sk; ďalšia náhrada vyplatená v roku 1996 v sume 23255 Sk, jej patrila za rok 1995 a odporkyňa ju správne započítala do vymeriavacieho základu za rok 1995.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že odporkyňa správne zhodnotila obdobie dôchodkového poistenia navrhovateľky a určila rozhodujúce obdobie pre výpočet priemerného osobného mzdového bodu v súlade s platnými právnymi predpismi a krajský súd nepochybil, keď preskúmané rozhodnutia odporkyne potvrdil. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľka nebola úspešná v odvolacom konaní a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.